

8. 1. 2007

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Kdo si zákony jen přečte, riskuje ztráty

Tuzemské střední firmy do sto zaměstnanců často nezaměstnávají právníky, a teprve když už se skutečně neobejdou bez právní pomoci, obracejí se na advokáty.

Zdroj: **Právo**
Datum: 08.01.2007
Název: Kdo si **zákony** jen přečte, riskuje ztráty
Ročník: 17
Číslo: 006
Autor: Alena Břicháčková
Str.: 07 - Příloha
Pořadí: 02
Rubrika: Firma - servis
Oblast: Tisk celostátní
Zpracováno: 08.01.2007 07:00:46
Identifikace: PR20070108000316

Text:

Tuzemské střední firmy do sto zaměstnanců často nezaměstnávají **právníky**, a teprve když už se skutečně neobejdou bez **právní** pomoci, obrací se na **advokáty**. Mívají ředitele finančního, obchodního, personálního a technického, málokterá má ale ředitele **právního**, který by dohlížel na **právní** agendu společnosti. Stává se, že podnikatelé podceňují důležitost odborné **právní** rady; neuvědomují si, že **právo** není jen souhrn paragrafů a neplatí, že "pokud si **zákon** přečtu, znám ho". Dnes více než dříve je třeba při výkladu jednotlivých ustanovení brát ohled na jejich smysl, na **právní** principy, které stojí takzvané za **zákonem**, neboť takto **zákony** vykládají **soudy**.

Bolestivé překvapení

Podnikatelé tedy vyhledávají **právní** pomoc až v případě, kdy se stanou účastníky majetkoprávního nebo **pracovněprávního** sporu, ať už na straně **žalobce** nebo **žalovaného**, eventuálně je-li třeba vyřídit určité **obchodněprávní** formality, jako jsou změny zápisu v obchodním rejstříku, uspořádání valné hromady, zvýšení základního kapitálu. V této chvíli však už může být pozdě. Může se stát, že vlastník nebo společník teprve při prodeji svého podílu zjistí, že společnost má **právní** nedostatky, které výrazně snižují její hodnotu nebo v horším případě celé transakci úplně zabrání. Stejná situace může nastat, pokud se společnost rozhodne kotovat své akcie na burze, což je v poslední době stále častější způsob zhodnocování kapitálu akciových společností.

Koho si najmout?

Existují v podstatě dva způsoby, kterými lze zajistit výkon **právní** agendy ve firmě. Jedním z nich je zaměstnat interního **právníka**. To však bývá mnohdy finančně náročnější než objednání služeb externího **advokáta**. Navíc v případě, že **právník** způsobí zaměstnavateli svou nedbalostí škodu, zaměstnavatel může požadovat její náhradu pouze do výše čtyřapůlnásobku průměrného měsíčního výdělku zaměstnance, zatímco **advokát** ručí za způsobenou škodu bez takového omezení. Pro většinu malých a středních firem je tedy výhodnější najmout si na výkon **právní** agendy **advokáta**. Je sice možné sjednat si jeho služby pouze na jednotlivé případy, praktičtější však je, jak bylo výše naznačeno, když je **advokát** "zatažen" do všech rozhodovacích procesů ve firmě, a to pokud možno od okamžiku jejího založení, resp. od okamžiku, kdy se její založení začne připravovat. **Právní** konzultace by měly předcházet každému strategickému obchodnímu rozhodnutí.

Důležitá je otevřenost

Ve vztahu mezi **advokátem** a klientem je důležitá vzájemná otevřenost. Majitel firmy by neměl dotazy **advokáta** na pozadí případu brát jako nevhodné vměšování do vnitřních záležitostí firmy. A naopak dobrý **advokát** by měl vždy seznámení s celým ekonomickým kontextem případu požadovat a poskytovat na oplátku klientovi pravidelně informace o tom, jaké kroky v případě právě podniká a za jakým účelem. Klient zároveň musí mít na paměti, že se před **právní** konzultací musí nejprve rozhodnout, čeho chce dosáhnout, a teprve pak je možno začít uvažovat o tom, jakým způsobem toho dosáhnout.

Říďte svého **advokáta**

Naučte se správně řídit svého **advokáta**. V dnešní době jsou rizika spojená se špatnou komunikací mezi klientem a **advokátem** příliš vysoká. Spolu s tím, jak je česká společnost obecně stále bohatší, rostou hodnoty firem, jejich obchodní obraty, a tedy i hrozící škody jsou vyšší než dříve. **Právo** se zároveň stává stále komplexnější a bylo by naivní se domnívat, že v budoucnu bude docházet k jeho zjednodušování.

Klíčové oblasti

1. Obchodní podmínky

Jednou z nejdůležitějších součástí obchodní smlouvy jsou obchodní podmínky. A jednou z nejdůležitějších součástí obchodních podmínek ve smlouvách se zahraničním partnerem je ustanovení o tom, že smlouva se řídí českým **právem** a české **soudy** jsou příslušné k rozhodování veškerých případných sporů. Řešení případného sporu před zahraničními **soudy** se totiž může českým firmám velmi prodražit. Rovněž vhodnost arbitráže je vždy třeba pečlivě zvážit. Věnujte pozornost ustanovením týkajícím se odpovědnosti smluvních stran. Myslete na to, že vaši odběratelé mohou mít časem zájem vaši firmu převzít a zahájení odpovědnostního sporu s vámi může být jednou z cest.

2. Archivace smluv a korespondence

Zajistěte, aby veškeré originály smluv byly řádně archivovány. Rovněž tak veškerá související korespondence musí být archivována. Je třeba vědět, že **soudy** dnes při rozhodování sporů zkoumají na prvním místě ekonomickou podstatu věci, skutečný úmysl smluvních stran, nejen to, co je ve smlouvě výslovně napsáno. A v některých případech lze pouze ze vzájemné korespondence skutečný úmysl stran vyčíst. Zaměstnanec je třeba vést k dodržování archivačních předpisů a k tomu, aby při tvorbě veškeré korespondence měli na paměti, že každým dopisem mohou firmu k něčemu zavázat, nebo ji dokonce i poškodit.

3. Korporátní agenda

Dbejte na to, aby vždy byly jasné vlastnické vztahy ve firmě. Tyto vztahy nesmějí být pouze výsledkem ústní dohody, ale musí být vždy zakotveny písemně. Spory mezi vlastníky jsou pro firmu nebezpečné, neboť ji mohou oslabit nebo i dovést k zániku. Dodržujte **zákonné** formality. Sankce za nedodržení **zákonných** požadavků na aktuálnost zápisu v obchodním rejstříku a obsahu sbírky listin jsou dnes mnohem vyšší než dříve. Nezapomeňte, že nerespektování korporátních povinností vyplývajících z **obchodního zákoníku** zakládá odpovědnost statutárních orgánů.

4. Pracovněprávní vztahy

Nechte si od odborníka sestavit vzorové **pracovněprávní** dokumenty a tyto vzory pak bez konzultace s ním neměňte. Nechte si tyto dokumenty zrevizovat z hlediska souladu s novou **právní úpravou** účinnou od 1. 1. 2007. V souvislosti s tzv. manažerskými smlouvami mějte na paměti, že podle nového **Zákoníku** práce může **pracovní** poměr po 1. 1. 2007 vzniknout jmenováním jen v případě v **zákoně** vyjmenovaných subjektů, převážně z veřejné sféry. Pracovní poměry založené jmenováním do 31. 12. 2006 jsou ze **zákona** automaticky považovány za pracovní poměry sjednané pracovní smlouvou. Nezapomeňte rovněž na stanovení odměny za výkon funkce statutárního orgánu, předejdete tak případným pozdějším sporům.

5. Spory a pohledávky

Vymáhání pohledávek společnosti je třeba efektivně řídit. Před zahájením každého sporu zvažte pečlivě všechny důsledky, v některých případech se nevyplatí spor vést. Pokud je již spor zahájen, je vhodné postupovat maximálně efektivně.

6. Daně

Probíhá-li ve firmě daňová kontrola, vždy by u ní měl být přítomen i váš **právník**. **Právník** může dohlížet na způsob provádění kontroly a zabránit zahájení správního řízení (v mnoha případech se totiž finanční úřady dopouštějí procesních i hmotněprávních pochybení), a pokud bude řízení zahájeno, bude mít alespoň o věci zevrubný přehled.

7. Styk s úřady

Nejen při styku s finančními úřady, ale i v jiných typech správního řízení, typicky v řízení územním a stavebním, může být pomoc vašeho **právníka** již ve stadiu přípravy řízení zásadní pro celý jeho průběh.

O autorovi: Alena Břicháčková (Autorka působí v **advokátní kanceláři** Peterka & Partners; brichackova@peterkapartners.cz)

<<<Konec>>>

